

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, vinotok 1884.

10. zvezek.

K svetemu Roku, spoznavavcu.

Pozdravljen bodi, sveti Rok,
Ki od žlahtnih rojen starišev
Si s križem bil zaznámenjan
Na levem svojem rámenu.

Na ptuje, Rok, si romat šel
In kužne smerti máhljeje
Zdravíl, svetnik, si čudežno
Z dotikanjem rešiteljnim.

Pozdravljen, Rok naš angeljski,
Ki zvan po glasa dihanju
Oblast dobil od Bôga si,
Odganjat od vseh kugo zlo.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Rok!
R). Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Bog, ki si po svojem angelju, ki mu je deščico prinesel, blaženemu Roku obljubil, da mu nobena kužna bolečina ne bo žalega storila, kedor bo njega na pomoč klical, daj nam, prosimo, da bomo vsi, ki njegov spomin obhajamo, po njegovih zaslugah in prošnjah rešeni smertne kuge, telesne in dušne. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Iz brevirja.)

O malih čednostih.

V prejšnjem stoletju je živel na Laškem neki pater Roberti, mašnik tovarištva Jezusovega, v domovini svoji še dandanašnji slavno znan pisatelj raznih pobožnih in učenih knjig. Pred nekaj leti je zaslovelo njegovo ime koliker toliko tudi zunaj Italije, ko je namreč njegova knjižica „O malih čednostih“ v nemščini in potem še v drugih jezikih prišla na svetlo. Ta knjižica je pisana za neko nuno v Padovi o priliki, ko je imela delati slovesne obljube. Pater Roberti je bil namreč stric mladi nunici, pa jo je hotel razveseliti s takim pobožnim darilom tisti odločilni dan in brez skerbi jo je zares razveselil.

Ali „male čednosti“ niso potrebne samo nunam in mnihom v samostanih, ravno tako potrebne in koristne so tudi vernim, ki mej svetom žive, potrebne so zlasti Vam, bratje in sestre tretjega reda sv. Frančiška. Zato smo to pismo laškega patra po večem prosto prestavili v našo slovenščino ter Vam je tukaj podajamo.

I.

Glejmo najprej, ketere so te „male čednosti“. Ni jih malo. Naj Ti jih ob kratkem naštejemo, dragi brat, draga sestra v Kristusu in svetem Frančišku!

Ako napakam drugih prizanašamo ter smo pripravljeni odpustiti jih tudi tedaj, keder si ne moremo obetati enakega ravnanja od one strani.

Ako se nekako delamo, kaker ne bi opazili očitnih napak, kar je ravno nasprotno tisti žalostni zaslugi, ki odkriva skrite napake.

Ako čutimo terpljenje nesrečnih in stiskanih nekako tako, kaker bi bilo naše terpljenje, in veselje srečnih ž njimi delimo, ter tako njim samim pomnožimo.

Ako z nekako duhovno gibičnostjo brez vpiranja sprejememo, kar je v mislih tovariša ali tovarišice pametnega in pravega, če prav nismo sami precej spoznali, ter se boljšemu spoznanju vklo-nimo brez zavidnosti.

Ako z nekako radovoljnostjo skerbimo za to, kar je drugim treba, preden potrebo čutijo in razodenejo, da jim tako prihranimo bolečino, ko bi jo čutili, in ponižanje, ko bi pomoči prosili.

Ako z neko serčno velikodušnostjo vselej storimo, kar je v naši moči, da bi pomogli in postregli, ter bi radi mnogo storili, če prav le malo moremo.

Ako s prijazno priljudnostjo poslušamo sitne ljudi brez znamenja nejevolje in nevedne učimo brez zbadljivih opazek.

Ako z nekako dvorljivostjo v izpolnjevanju dolžnosti spodobnega vedenja ne sicer napačne prijaznosti posvetnih ljudi, pač pa resnično in kerščansko priserčnost kažemo.

Vse te reči in še mnoge druge le-tem podobne spadajo k vaji čednosti, o katerih sem namenjen govoriti.

Ob kratkem: priljudnost, odnehljivost, preproščina, pohlevnost, dobrohotnost v pogledih in besedah, v vedenju in vsem djanju, to so dragocene čednosti, ki me naganja serce z neko sladko silo, da naj o njih pišem majhino obravnavo Tebi, dragi brat, draga sestra, k podučanju, pa tudi k svoji koristi.

II.

Najprej moram opomniti, da so „male čednosti“ družabne čednosti, to se pravi neizmerno koristne za vsakega, ki živi v družbi pametnih stvari. Puščavniki, ki žive v samotah sè zverinami in gozdnimi pticami skupaj, jih ne potrebujejo. Tem je zadoosti govoriti o vrednosti posta, telesnega zatajevanja, duhovne zbranosti in premišljevanja. Pri drugih puščavnikih pa temu ni tako. Povsod, kjer so samostani in celice, katerih tihoto kedaj pretergajo neketere besedice, naj si bo to še tako poredkoma in na kratko, povsod, kjer je peč, da se kruh peče, kuhinja, da se jed pripravljaja, delavnica, da se obleka napravljaja, naposled povsod, kjer se menjavajo potrebne postrežbe in vsled tega besede in znamenja, povsod tod so te čednosti na svojem mestu. Mali svet, mej katerim živimo, se brez njih ne more vladati, kaker gre, in družine, kjer jih ni, so neogibno v zamotanem in žalostnem stanu. Brez njih se izgubi hišni mir, najboljše polajšanje v sredi terpljenja in britkosti, ki nas teró v temni dolini našega zemeljskega popotovanja. Nesrečna hiša, kjer se ne nahajajo te čednosti! Stariši in otroci, bratje in sestre, gospoda in posli, vse je eno zoper drugo. Kako bi bilo mogoče, da bi brez vaje malih čednosti kedaj dve ali tri ženske pod eno streho živele in ne bi bilo vedno vojske mej njimi?

Če grem po mestnih ulicah mimo hiš, kjer vem da so duhovi razdraženi zavoljo domačih preprirov, mi prihaja veselje, da bi na-

pravil napis nad vrata in v mislih ga tudi vže napišem in zarežem. Ta napis, ki naj bi se nigdar ne zbrisal in bi ga imeli brati vsi prebivavci pri vhodu in izhodu, je vzet iz pisma svetega Pavla do Efežanov (4, 2) in je ta: „Prenašajte eden drugega v ljubezni!“

Zanemarjanje rahlih dolžnosti, ki jih nakladajo „male čednosti“, je v le premnogih primerih studenec velikega pohujšanja in večnega sovraštva. Gdor pozna svetovno zgodovino, ve, da so veliki dogodki dostikrat se izcimili iz majhnih vzrokov; iz ene iskrice nastane dostikrat velik požar.

Ali ne odpirajva zgodovine, ne govoriva o politiki, ki je za zdaj malo važna za-me, kaker tudi za-te; oglejva nekoliko le zasebne razmere svojega časa! Eno nepremišljeno blebetanje, eno nespametno molčanje, eno zamujenje dvorljivosti mej ljudmi, ki so si blizu eden drugemu po rodu ali drugih razmerah, koliko krat je užgalo neskončne prepire in pravde ter pripeljalo k nesrečni drobitvi premoženja in pogubnim delitvam! Le prevečkrat sem bil priča dolgemu in serditemu pregovarjanju, ko so si ljudje britke pravili eden drugemu ter se brez milosti mesarili, ker je novico, ki jo je eden povedal, drugi tajil. Koliko je ljudi, ki mislijo, da terja njih čast, da se jim verjame brez pomislika, kar povedo ali napišejo! In to se jim zdi znamenje moči in bistrosti uma, ako vse neslane novice mesta in okolice pred vsemi drugimi najprej izvedo. Za kaj takega se pride v ogenj in razdraženost, ko bi bilo tako lahko v miru ostati in v pokoju po vaji naših malih čednosti.

III.

Male čednosti so varne pred vsako nevarnostjo. Njih varnost izvira iz njih majhnosti. One niso ponosne in bahate, ker se kažejo le nad malo vrednimi reči. Kedor se v njih vadi, si s tem glaslu, da je čednost, ne pridobi. Ljudje jih bolj terjajo, kaker čislajo. Odpustiti veliko razžaljenje, to se priznava za kaj velikega in hvali; ali odpustiti zaposajenje, prezrenje, razžaljivo besedo, temu se nihče ne čudi. Nesramnežu, ki te je vdaril po enem licu, mirno ponuditi drugo, kaker evangelij uči, to se zdi kaj velikega. Poterpežljivo molčati, ko ti nerodna roka lase v nered spravi, obleko pomaže ali razterga, za to se nihče ne zmeni. Male čednosti se izveršujejo na skrivnem; prazna slava jih ne pozna, ne more torej v nevarnost pripraviti njih zasluženja in vgrabiti ga.

Misijonarji, katerih sveta beseda narode giblje in v solzah

kesanja topi, so v nevarnosti, da bi jim ničemernost škodo napravila ter jim vgrabila celo vse zasluženje; živa vdeležba množice in svetloba njih lastne gorečnosti je tega kriva. Pri malih čednostih pa se godi vse na skrivnem mej vestjo in Bogom. Drugi dostikrat še opazi ne, zakaj se je ena beseda rekla in druga ne; on ne vidi v serčne globočine in ne čuti, kako je celo nasprotnega nagnjenja. Tudi se male čednosti dostikrat s toliko hitrostjo zveršujejo, da nima ničemernost niti pomočkov niti časa, da bi se jih mimogrede polastila. En pogled, en pregib, ena beseda, in čednost je zveršena.

Pobožnega dela se loti človek navadno z dobrim namenom, ali ta dobri in odkritoserčni namen se izgubi, človek sam ne ve kedaj. Sveti Gregor Veliki je bil jako učen in zaslužen papež, da mu jih je bilo malo enakih. Ravno je bil spisal neko veliko delo ter je sedel enega dne v svoji knjižnici, da pregleda in vredí rokopis, sad tolikega globokega premišljevanja o svetem pismu in spisih cerkvenih očetov prejšnjih pet stoletji: kar začuti v sercu nekako tiho gibanje ničemernosti in dopadajenje nad samim sebo. Odloživši pero se je mudil z veseljem pri podobah hvale in časti, misleč pač, da se bo knjiga njegova na cesarskem dvoru s hvalo sprejela ter da bo ime rimskega škofa v gerški cerkvi po nji še častitljiviše; da pojde čez morje ter jo bo Anglija, po njegovem apostoljskem prizadevanju k veri spreobrnjena, imela za častitljiv spominik cerkvenega učenika in duhovnega očeta svojega. Te in podobne podobe so se verstile pred duhovnimi očmi svetnika, ali naenkrat ga zadene svital žarek nebeške luči, da se zave in ponižavši se pred Gospodom z globokim zdihljajem in proti nebu povzdignjenimi očmi zakliče: „Kaj je to? Kaj čutim v svojem notranjem? Moj Bog, ti veš, s kako čistim namenom sem se lotil pisati svojo knjigo. Ničemernosti od začetka ni bilo opaziti; kako me je preslepila, da moram zdaj tako spremenjeno najti svoje serce? Ta trenotek, ko bi imel po tolikem trudu in ponočnem čuvanju stegniti roko, da vtergam zreli sad zasluženja, pa mi izgine spred oči in izgubim ga. O, ne, ne, Gospod moj, vir vsega dobrega, Tvoja je vsa luč, vsa moč in vsa čednost, Tebi samemu bodi čast in slava od veka do veka“.

Celo svetnikom torej preté skušnjave ničemernosti v njih velikih težavnih početjih. Tega se pri malih čednostih ni bati, one so že same na sebi varne pred takimi nevarnostmi. Pa njih varnost izvira tudi še iz nekega drugega studenca. Te čednosti ne

vstrezajo nerednemu samoljubju, ne vstrezajo termi, ki bi rada nad vsem gospodovala; in to so ravno napake, ki vtegnejo celo zasluženje spokornega pasu, biča in posta poškodovati in vgrabiti, kaker je to učiteljem duhovnega življenja dobro znano.

Male čednosti se zveršujejo skoraj proti lastni volji; ne smemo namreč misliti, da je to čednost, ako dobroto storimo ali postrežemo kakemu ljubeznjivemu in ljubljenu človeku. Tedaj se vdaja človek bolj natornemu nagnjenju in prijateljskemu čutu. Vaja in vrednost njena obstoji v mirnem prenašanju neprijetnih in nehvaležnih ljudi, akoravno čutimo v sercu nekako zopernost. Ker poganja najlepše njeno cvetje iz zatiranja in pokorjenja neke odpornosti, neke nedopadljivosti, nekega sovraštva ali nekega notranjega dušnega nasprotovanja, to je gotovo znamenje, da pri tem samoljubje ni imelo dobička. V vaji te čednosti je dovoljeno celo drugačnega se delati, kaker je človek res, ter je neke verste hinavščina hvale vredna. Da se sme človek drugačnega delati kaker je res, pri tem mislim n. pr. da se zanemarjenje, brezozirnost, zaničevanje neopaženo pusti, kaker nebi imeli oči niti ušes. Pod hvale vredno hinavščino razumevam mir na obrazu, ko je sercu vihar, razumevam zmerno govorjenje, ko so čutila v visoki stopnji razdražena in segreta, molčanje, ko bi človek rad na glas zakričal. Pri tolikem premagovanju samega sebe pa je priporočati pred vsem preprosto vedenje, tako da nič ne kaže na to, kar se godi v našem notranjem.

Popolna poterpežljivost terja naposled, da se ne sme videti nobeden oblaček žalosti, ki bi vshajal, ali vsaj ne da bi se na čelu zbiral. Mej svetom si pač slišala govoriti, sestra v Kristusu, da se pri opravi, olepšavi, oblačilih in tako dalje ne sme poznati, koliko truda in časa in vmetalnosti so stale te reči, da je treba, da je videti v največem nakitu vse le preprosto in neprisiljeno; jaz pa Ti pravim, da je ta tolikanj težavna preproščina v vaji čednosti ravno najvišja stopnja popolnosti.

IV.

Male čednosti so navadne čednosti, to se pravi, da jih moramo vsak dan, ob vsakem času in v vseh razmerah zverševati. Neke čednosti, ali vsaj neka njih djanja so redka in tako rekoč izjeme. Mnogim ljudem poteče življenje tako, da jim nobeno veliko razžaljenje ne razterga serca, da jih nobeno obrekovanje ne pripravi v nečast in sramoto. Kedor bi čakal takih težkih posku-

šenj, da bi se vadil v poterpežljivosti, ta bi gotovo predolgo čakal. Vender je to neka zmota mnogih pobožnih ljudi. Sanja se jim o nenavadnih prigodkih nenavadne čednosti, in ko si tako v mislih slikajo čednost, se jim zdi, da so čednostni, in prehajaje od misli k resničnosti menijo, da so dosegli popolnost. Zato so po svojem iznajdljivem premišljevanju, kaker se njim zdi, popolnoma poterpežljivi, v resnici pa so potlej tako razdražljivi in muhasti kaker so bili prej.

Priložnosti k vaji naših navadnih čednosti se najdejo ne da bi jih človek iskal skozi celo življenje. Jaz sem enkrat slišal, da je neki učenik duhovnega življenja čistost imenoval čednost mladosti, pokorščino pa čednost starosti. Male čednosti pa se morajo zverševati brez razločka, ne le v vseh družabnih krogih in razmerah, temuč tudi v vsaki starosti, vsaki dan leta, vsako uro dne. Skoraj da bi bilo težko ali nemogoče najti primer, da bi bila vaja ketere iz njih, vsaj za več časa, izključena. Tako bi vtegnilo na priliko nemogoče biti človeku, da bi dal milostinjo, ako namreč nima kaj dati; ali vsak čas jo lahko odreče na čednosten način, to je, pohlevno in sè vsmiljenjem.

Pri tem je pomisliti tudi to, da se male čednosti lahko zveršujejo še, ko drugih čednosti več ni mogoče. Keder je n. pr. človek bolan, ne more k maši hoditi, ne more delati, ne postiti se, dostikrat tudi moliti ne more; zmirom pa more veselo vdanost kazati, zmirom se more mirno podmetati naredbam zdravnikovim, ponižno prositi postrežbe in hvaležno in prijazno jo sprejemati.

Od telesnih bolezni prestopimo k dušnemu terpljenju. Duša včasih opeša ter je slaba in brez poguma, tako rekoč bolna. Temni dnevi pridejo ali vsaj meglene ure, ko se nam vse ná svetu zdi polno težave in brez tolažila, in to obupljivost čutimo na dnu serca tako globoko, da sami sebe ne moremo prenašati. Pobitost nam tlači telo, lenoba nam slabi duh, gorečnost je vgasnila, misli so nam zmedene, serce merzlo, duh pobožnosti izgubljen. Premišljevanje božjih resnic, duhovno branje in pridige nam delajo dolg čas; videti je, kaker ne bi za nas bilo ničesar več kaker le teža terpljenja brez krepčavnega upanja.

Ko je duh in serce v tako žalostnem stanju in vtrujena duša ne more izpolnjevati svojih dolžnosti, tedaj je ravno najpripravniši čas k vaji čednosti, najboljši čas k nabiranju zaslug.

O Bog v nebesih, ki serca preiskuješ in misli poznaš, koliko bo tehtal tedaj na tehtnici zasluženja pohleven odgovor na nepri-

merno vprašanje, koliko bo tehtala majhina postrežba, ki izpolni če tudi le prazno željo! Te čednosti se dajo torej zverševati vsaki čas in v vseh okoličnostih.

V.

Male čednosti so pametne čednosti. Naj Ti razložim to besedo. Gotovo so vse čednosti v pameti vkoreninjene; in dasiravno so nekatere vzvišene nad pamet, jo vender razsvetljujejo in doveršujejo. Te čednosti so, če tudi le po človeško govorimo, polne modrosti, to je velike spodobnosti, tako da jih mora priznati in priterditi jim tudi le z natorno lučjo razsvetljena pamet. Ker se kažejo naše ljube čednosti skoraj vedno le v tem, da prenašamo bližnjega, Ti hočem naštet, dragi brat, draga sestra, nekoliko razlogov, ki terjajo, da poterpimo z ljudmi, ki jih imamo okoli sebe.

Pervi razlog je slabost osebe, ki jo imamo prenašati. V resnici, slabost bližnjega mu je priporočilo. Živeti moramo n. pr. sè sumnjivo osebo, ki vsako besedo, ki jo sliši, vsako znamenje, ki ga opazi, preiskuje in slabo razlaga. Vsaka mešica, ki leti po zraku, je za takega človeka slon, ki mu na rame pade in preti, da ga bo sterl; vsaka kresnica se mu zdi kaker ogenj, ki ga žuga požgati. Taki sumnjivi ljudje so v resnici jako naveličavni. Zmirom slabovoljni, zmirom polni bodečega vmišljanja, te silijo k tisočerim majhinim pazljivostim v tvojem vedenju, v tvojem gibanju in pogledih; pri tem imaš pa še to neprijetnost, da vidiš, kako vse tvoje prizadevanje ne izda toliko, da bi bili taki ljudje ž njim zadovoljni. Vender jih moraš ravno zavoljo slabosti njihove prijazno prenašati, ker so vže zadosti kaznovani po sumnjivosti sami, po kateri grešijo. O, ke bi mi vedeli, kako žalostne noči, kako britke dni napravlja sumnjivost nesrečnim, ketere ima v oblasti! Ke bi vedeli, kako se trudijo, da bi razpodili sence, ki jih obletavajo, kako skušajo preveriti sami sebe! Ali natora njihova je že taka, da berž zopet nazaj padejo v stare svoje dvojbe ter se oklenejo tega, kar so ravno kar zaverгли. Prenašati jih je treba torej, ker slabost in nepopolnost njih značaja vsmiljenje zasluži.

Vzemimo drugi zgled. Tvoja tovarišica je slabega zdravja, ali vsaj misli, da je. Tako dušno stanje ne budi vsmiljenja in še menj, ako v resnici bolna po preveliki želji za zdravjem le še bolj oboli. Tako osebo je treba prenašati z veliko poterpežljivostjo. Ako je njena skerb za zdravje prevelika, prenašajmo jo, pravim še enkrat, ker je ta prevelika skerb nova slabost in resnična bo-

lezen. Sicer se je pa vže večkrat prigodilo, da so bili neketeri ljudje n. pr. preizbirčni videti in z navadno hrano v jedi in pijači premalo zadovoljni, tako da so si s tem splošno grajo nakopali, ali pozneje, pa, žalibog, prepozno se je pokazalo, da so bili v rešnici bolni težko in neozdravljivo.

Drugi razlog, ki nas ima nagibati k prenašanju, je to, ker so napake, ki jih imamo prenašati, ako živimo mej poštenimi bogaboječimi ljudmi, primeroma le majhine. Ta n. pr. misli, da je vse, kar je njegovo, dobro, izverstno, popolno, da je njegovo delo z večo skerbjo opravljeno, njegova obleka snažniša, njegova izba lepše vrejena, njegova ura bolj natančna. Drugi nasproti bo vedno tožil čez ves človeški rod, vedno zdihoval, kako spriden je sedanji čas, vedno se bal še novih večih britkosti. Kako se imamo vesti glede na tako razne duhove?

Pripoveduje se, da sta bila v starem času dva modra; eden od njiju se je vedno smejal, drugi je vedno jokal. In še imata naslednike. Kar se nas tiče, storimo s kerščansko ljubeznijo in dopadljivo oglednostjo zdaj to zdaj ono. Jokajmo z jokajočimi, smejajmo se s temi, ki se smejejo. To ni nikakeršno prilizovanje, temuč sad dobre odgoje in verhu tega tudi nauk svetega Pavla. (Rim. 12, 15.)

Tretji razlog, ki nas ima nagibati k prenašanju, je to, ker se pogostoma celo ne more napaka imenovati, kar nam je zoperno. Take reči so n. pr. nelep obraz, neprijeten glas, nepovoljno deržanje itd. Priložnost k čednostnemu prenašanju ponuja tudi razlika značaja in razna, dostikrat eno drugemu popolnoma nasprotna nagnjenja. Ta je resen po notori, drugi vesel in dobrovoljen; ta je boječ in sramožljiv, drugi pogumen in podjeten; eden natančen v majhnih rečeh, drugi obsežen v velikih. Pamet hoče, da se znamo primerno vesti nasproti občutljivosti enega, kaker nasproti gibičnosti drugega. Zavoljo raznosti značajev vznemirjati in jeziti se, to bi bilo toliko, kaker ke bi se kedo jezil zato, ker je temu ali onemu prijetna neka jed, ki se nam zdi zoperna.

Četerti razlog, ki nas ima nagibati, da naj poterpežljivo prenašamo slabosti in napake svojega bližnjega, je ta, ker morajo tudi nas drugi prenašati. Nihče ni tako moder, tako izverst, da mu ne bi bilo treba od drugih nobenega prizanašanja, nobenega spregledovanja. Denes imam poterpljenje z enim, jutri mora on, ali pa kedo drugi, z meno imeti poterpljenje. Kolika krivica bi bila terjati ozirnosti in postrežljivosti od drugih, pa potem z osornostjo in ponosom povračevati. Nikar ne reci: Jaz vem, kaj se

spodobi, in tudi delam tako; večje priljudnosti, kaker pri meni, ne boste našli nikjer. Le preresnično je, da si človek lahko domišljuje, gdo ve, kake dobre lastnosti da ima; ali silno težavno je, vse jih imeti v sebi zbrane in v popolnosti. Nihče ne vidi madežev, ki mu skrunijo obličje; le drugi morejo presoditi, ali smo res tako ljubeznjivi, kaker mislimo. Mi moremo, in to je največ, le vedeti, da si prizadevamo, da bi bili ljubeznjivi; pa celo to prizadevanje je lahko tako, da drugim ne dopade.

Pomisli pa dobro tudi to: ako ti dokazujem, da je pravično prizanašati drugim, ker tudi mi potrebujemo prizanašanja, nikaker ne svetujem natančnega preštevanja, temuč le nekako poravnavanje. Ne, tu ne gre za napeto pravico, temuč za velikodušno ljubezen, ketere sad z dovoljenimi velikanskimi obrestmi žanjemo v splošni ljubezni, ker tiči ravno v takem vedenju tista skrivnost, kako si namreč more človek pridobiti ljubezen teh, s katerimi skupaj živi.

Zaprimo ušesa, da ne bomo slišali nevrednih naukov tistih, ki nam svetujejo neprijaznemu vedenju ponos in nevoljo nasproti postavljati, ker svet ceni in spoštuje te, ki so ponosni in ne pozabljajo razžaljenja.

Tako spoštovanje bi se dalo primerjati tistemu, ki se ž njim ponša kopriva, kaker sem bral v neki stari knjižici. Kopriva je zasramovala nizka zelišča in male cvetlice po travnikih, ker so tako ponižne, da jih z nogami teptajo ljudje in živali; pa ne le njih, zaničevala je tudi mak, ki se sicer visoko vzdiguje, pa vender pred soncem in vetrom preveč glavo vpogiblje; ona pa stoji po konci, bodisi vroče ali mraz, in tako spoštovanje si zna pridobiti, da se je nihče niti dotekniti ne upa.

Ne verjamem, da bi koga od vas mikala slava koprive; jaz še rože ne zavidam, ki je sicer prekrasna, pa vender včasih rada zbode sè svojim ternjem.

Peti razlog, da naj bližnjega ljubeznjivo prenašamo, to so vezi, ki nas vežejo z ljudmi, ki jih imamo prenašati. Pomislite, predragi, da imate poterpeti v svoji družini sè svojim mesom in svojo kervjo; pomislite, da so domači prepiri občutljiviši kaker kregi s ptujimi ljudmi.

Kako lepo je govoril Abraham Lotu. Oba sta bila mogočna gospoda, bogata s čredami ovac, goveje živine, oslov in kamel. Dostikrat se je torej primerilo, da so se njiju pastirji prepirali za voljo paše in vodnjakov. „Ločiva se“, pravi torej Abraham Lotu

ljubeznjivo in veselo; „oberni se ti na tisto stran, ki ti je ljubša, izvoli tiste paše, ki se ti zdijo najrodovitniše in najpripravnije. Če hočeš iti na levo, pojdem jaz na desno; če ti desno izvoliš, obernem se jaz na levo. Mej nama in najunimi ljudmi ne bodi prepira, zakaj“ — glejte genljivi vzrok — „brata sva!“ (1. Moz. 13, 8.)

VI.

Male čednosti so veličastne in božanske čednosti. Skoraj mi je žal, da sem jih „male“ imenoval. Majhine so le v tem oziru, ker se malo pomenljivih stvari tičejo, ene besede, enega pogleda, enega priljudnega djanja; ako gledamo na vzrok, iz keterega izhajajo, ter na namen, ki se proti njemu obračajo, kaj je potem večega? Majhine čednosti so, pa delajo ljudi, ki so čednostni v veliki meri. Pri čednostih ni gledati na to, kaj se daje. V evangeliju slovi vdovin penez; Kristus ga je više cenil kaker bogate milostinje velikega svetovavstva. Sveti Peter se v svoji odkritoserčnosti ni sramoval poprašati zveličarja sveta o plačilu, ki ga bodo aposteljni dobili zato, ker so njemu na ljubo „vse“ zapustili. In kaj so bili zapustili tisti vbogi ribiči? Zapustili so bili svoje mreže, ki pa še nove niso bile več. Saj vemo, da sta jih Jakob in Andrej popravljala na bregu, Petru se je bila pa raztergala, ko je velike ribe vjel. Ali Peter sè svojim širokim, velikodušnim srcem bi bil tudi tron zapustil, kaker je zapustil svoj čoln. Razsvetljena in za svoj večni dobiček skerbna duša poživi in povzdigne svoje male čednosti s plemenitimi in vzvišenimi nameni; ona bi rada zverševala tudi junaške čednosti.

Zverševanje naših ljubih čednosti je za pravega kristijana vedno zverševanje ljubezni do bližnjega; in ljubezen do bližnjega vemo, kako velika zapoved je. Ko ljubimo bližnjega, ga ljubimo ko podobo božjo, po kateri je vstvarjen; ko ljubimo bližnjega, ljubimo torej v njem prav za prav Boga samega. Male čednosti imajo potemtakem ljubezen božjo v nas poživljati; one so tako rekoč le barva in svetloba te ljubezni. In zato so te čednosti vzvišene in božje ter v veliki meri zaslužljive. Božje so tudi, ker jih je učil naš Gospod Jezus Kristus z božjimi predpisi in božjim zgledom.

Jezus Kristus je na svet prišel odrešit in učit nas.

Dobro! Od 33 let svojega življenja jih je 30 prebil v majhinem, malo znanem tergu, pod siromaško streho, podložen, pokoren, samotni in delaven. Vse to k našemu podučanju, zakaj, samotno in delavno življenje je človeštvu navadno. On je hotel, da

naj njegov predhodnik Janez Kerstnik ne je kruha in ne pije vina, ker je imel pokoro pridigati v puščavi. On sam, ki je po mestih prebival, je kruh jel in vino pil, dasiravno so mu farizeji to očitali. — Eden teh slabovoljnih farizejev ga je povabil h kosilu, berž ko ne iz slabega namena. Jezus pa je sprejel povabilo. Pri tej priliki se je zgodilo, da je Magdalena prišla v obednico in mejem ko mu je le-ta spokornica noge vmivala in z lasmi svojimi brisala, je videl Gospod v duši farizejevi grajo in mermranje. Ali nobene besedice ni rekel, da bi opravičil samega sebe, pač pa se je čversto potegnil za žensko, katere serce je bilo presunjeno od živega obžalovanja.

Neka druga ženska, ki je bila zašla v veliko prestopljenje, se pripelje predenj in ne obsodi je. Terdi pismouki so se nad tem spotikali. On pa se je pripognil h tlam ter začel molče s perstom pisati v pesek grehe vsaketerega iz mej njih, in oni se zgubijo eden za drugim z raznimi izgovori. Tukaj ne povdarjam vsmiljenja njegovega z grešnico, temuč pohlevnost proti ostrim pismoukom, ki bi jim bil lahko toliko velikih grehov v zobe povedal na glas. Ali zadosti mu je bilo, da jih je opominjal, ne da bi jih bil ponižal.

Eden najimenitnejših judov, farizej, je prišel po noči h Gospodu; sram ga je bilo menda očitno izkazati spodobno čast njegovemu nauku. Ali njegova boječnost pred ljudmi Jezusa ni pripravila v nevoljo, in ker je imel ta boječji mož odkrito serce, ga sprejme dobrotljivo, govori ž njim, uči ga in mej svoje učence sprejme.

Prosijo ga, naj bi šel k nekemu hlapcu, ki je za smert bolan, in on gre. Da bi ga pripravili, da bi šel v hišo nekega stotnika, katerega hlapec, posebno drag mu, je vmiral, mu dopovedujejo neketeri izmej stariših judovskih, da je stotnik pač vreden, da mu izkaže Jezus to službo, ker ljubi judovski rod in mu je sezidal shodnico. Jezus je vslušal to prošnjo, operto na ljubezen do judovskega naroda, in šel je tjakaj.

Ko je vmirajočega služabnika stotnikovega, prošeni, ozdravil, obudi, ganjen od solz materinih, žalostni vdovi ljubljenege edinega sinu, dasi ga ni prosil nihče. Prostovoljno pristopi k nosilnicam in z neizrekljivim sočutjem pravi materi: „Ne jokaj!“ in mladeniču pravi: „Vstani!“ in živega ga položi z nosilnic materi v naročje.

Neki pismouk ga vpraša z ošabnim, zabavljivim glasom: „Gdo je moj bližnji?“ Jezus mu odgovori mirno in pohlevno.

Samaritanka se oberne do njega z učenim bogoslovskim vprašanjem, ali se ima v jeruzalemskem templju ali pa na samarijski gori Bog moliti. In Gospod poduči ločenko. Prav da njo spreoberne, je bil v razbeljeni poletenski vročini, ko je sonce najbolj pripekalo, zapustil mesto.

Samaritanci, ki so se terdovratno držali svoje odcepljenosti, ga ob nekem popotovanju niso hoteli sprejeti, ker je šel v Jeruzalem. Saj veste, da so bili ločeni od tega mesta in njega templja, edinega kraja, kjer so se smele opravljati daritve. Zapodili so bili ljudi, ki jih je bil tja poslal, da bi mu preskerbeli stanovanje. Kolika terdoba, odpovedati gostoljubnost in zapreti pot skozi mesto! Jakob in celo Janez, ta pohlevna, ljubeznjiva duša, sta bila razkačena in sta hotela ogenj z nebes klicati, da jih kazni; Jezus pa jima je ljubeznjivo očital, kako malo poznata duha ljubezni, katero je na svet prinesel.

Ko so se mu hoteli bližati otroci, da bi ga bolj videli in morebiti tudi, da bi mu roko poljubili, jim da prostora napraviti po svojih učencih, ki so jih hoteli prej odgnati; pokliče jih k sebi ter se jim dobrika.

Če gre v mertvaško hišo, kjer so vsi v solzah, joka z joka-jočimi. — V hiši novozaročenih, kjer so vsi polni ženitvanjskega veselja, stori čudež, da jim pomnoži veselje. Ne sme se prezreti, da je spremenjenje vode v dragoceno vino bil njegov prvi „čudež“. Prihranil je s tem gospodarju osramočenje, da bi bilo pri slovesnem obedu, kjer je bilo za jesti vsega dosti, vina izmanjkalo.

Nekega dne se je ljudstvo tako terlo k njemu, da bi ga bilo skoraj zmačkalo. Pri bregu je bil čolnič. Lahko bi bil šel precej nanj in bi bil ž njega govoril k zbranemu ljudstvu; ali hotel je prej imeti dovoljenje lastnika, ki je bil ribič. Prosil ga je prijazno dovoljenja in pomoči. Za plačilo mu je vказal potem, naj izpusti svoje mreže, in dasiravno celo prejšno noč ni bil nobene ribe vjel, je potegnil zdaj velike lepe ribe v toliki množini iz vode, da sta jih bila polna dva čolnīča.

Izgubljeni sin se verne po dolгих, težkih zmotah v siročini in velikem pomanjkanju k očetu. Ta oče je Gospod, on sam nam je povedal. In ta oče sprejme skesanega sinu z neverjetnim vsmiljenjem in priserčno ljubeznijo, obuje ga v črevlje, obleče ga v bogata oblačila, in potem še le skliče prijatelje in sorodnike, da se ž njim veselē; noče namreč, da bi mladenič vmazan in raztergan sramovati se moral pred družino in povabljenimi.

Od lakote prisiljeni so smukali neketeri učenci njegovi drugi velikonočni dan, ko je bila ravno sobota, klasje, ter ga mencali z rokami. Slabovoljni farizeji so jih grajali zato, ali Jezus jih je zagovarjal poln dobrote in prizanašanja.

Enkrat pa se je pokazal zveličar ostrega in terdega, namreč proti kananejki, ki ni bila judovskega rodu. Odgovoril ji je, da ni prišel kruha, to je svetih reči, metat pesom, to je malikovavcem. Pa to je bilo le na videz, hotel je namreč vslišati njeno prošnjo in to milost polepšati z blagovoljnim in nežnim primerom, ki ji ga je položil na ustnice: „Res, Gospod, jaz sem le zaničljiva psica; ali tudi psički jedo drobtinice, ki padajo z mize njih gospodov“. In precej na to je bila vslišana.

Da bomo razumeli, kako je božji učenik vedno bil priljuden, postrežljiv in ljubeznjivo poterpežljiv, bo naposled zadosti, ako pomislimo, da je živel in občeval z ljudmi, ki so bili, preden so prejeli svetega Duha, nevedni, surovi, prepirljivi in ničemerni. On je prenašal vse, on je ljubil vse, in ker je čista duša Janezova zaslužila, mu je dovolil nežne razmere prijateljske. Judež, ki ga je tudi za apostelna izvolil, kaj takega ni zaslužil, pa je vender prejel, ko je tisti žalostni zadnji večer pri skrivnosti polni večerji Jezus kosec kruha pomočil v skledo ter ga podal izdajavcu. To je bil nauk, da imamo proti terdim, hudobnim in zopernim ljudem dobri, ljubeznjivi in postrežljivi biti, zakaj s prijatelji in prijetnimi ljudmi je vsaki. O, kedo ne bi bil rad sè svetega spoštovanja polnimi očmi gledal tedaj visoko obličje Jezusa Kristusa! Kako prekrasno se je vresničilo v celem njegovem življenju, kar je bilo prerokovano o njemu, tolika da bo njegova pohlevnost, da tlečega stenja ne bo vgasnil. „Učite se od mene“, je rekel tudi, „ker sem krotak in ponižen iz serca“.

Učite se torej, mili bratje in sestre v Kristusu in svetem Frančišku, učite se pohlevnosti in krotkosti, ki iz ponižnosti izvira in je ljubezen njen cilj. Ko ste brali napis te obravnave, ste pač mislili, da se bo govorilo v nji o dobrih in koristnih rečeh, ali ne o reči največje važnosti, in vender mislim, da sem Vam pokazal pravo kerščansko in duhovno popolnost. Lahko bi se dali navesti še mnogi drugi nagibi in na široko razmotati, vender nočem dostavljati ničesar več. Pišem, da Vas spodbudim k ljubezni polni poterpežljivosti sè sitnimi in zopernimi ljudmi; zato pa ne smem s preveliko obširnostjo sam biti eden tistih sitnih, ki jih imate voljno prenašati.

Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Deseto poglavje.

N a c e r k v e n e m z b o r u l i j o n s k e m.

Srečni dan slovesnega pričetka cerkvenega zbora, prvi dan majnika meseca, je napočil. Petnajst kardinalov, latinska patrijarha carigrajski in antijohijski, čez pet sto škofov in nadškofov, šestdeset opatov in več ko tisoč drugih manjših cerkvenih dostojanstvenikov je častitljiv in veličasten delalo zbor. Množila mu je blesek pričujočnost Jakoba I., kralja aragonskega, in poslancev izvoljenega cesarja rimskega, Rudoljfa Habzburškega, kraljev francoskega, angleškega, siciljskega, in mnogih drugih knezev. Tako je bila to ena izmed najbolj obiskanih in bleščečih skupščin, ki so se videle do tedaj v katoliški cerkvi.

Naš Bonaventura je bil tisti preslovesni dan, oblečen v bogata cerkvena oblačila, na desnici papeževi. Papež je prvi nagovoril zbor. Začel je z besedami: „Priserčno sem želel, to veličavno jagnje jesti z vami, preden bom terpel.“ (Luk. 22, 15.) Nato je govoril o vzrokih, zakaj je sklical zbor, ter navel ko take: 1. da se dobi pomoč kristijanom v Sveti Deželi, 2. da se doseže zedinjenje z gerki, 3. da se izboljšajo šege mej kristijani na zapadu. Dogovorivši se je papež vzdignil in sklenil prvo sejo. 18. majnika je bila druga. Papež je nagovoril zbor in brale so se določbe o veri in cerkveni vladi.

Mej tema dvema in tretjo sejo, 20. dan ravno tistega majnika meseca, se je sešel redovni kapitelj, ki ga je bil sklical Bonaventura, da odloži vesoljno predstojništvo svojega reda. Za naslednika mu je bil izvoljen, kaker smo vže omenili, brat Hijeronim Askoljski, ki pa takrat še ni bil v Lijonu. Poslal ga je bil papež, kaker smo tudi vže povedali, s tremi drugimi frančiškani ko poslanca svojega na dvor carigrajski. Ravno tiste dni pa so ga pričakovali nazaj skupaj s poslanci cesarjevimi. In v resnici so prišla, še pred tretjo sejo, papežu pisma z Gerškega od poslancev brata Hijeronima in brata Bonagracija. Pisala sta, kako pripravne, da se pridružijo rimski cerkvi in konec store odcepljenju, sta našla

cesarski dvor carigrajski in velik del cerkvenih dostojanstvenikov na Jutrovem, sporočila sta tudi, da v kratkem prideta v Lijon vkupaj s poslanci cesarjevimi in neketerimi višjimi duhovniki, zastopniki jutrovske cerkve, ki prihajajo, da izkažejo pokorščino nasledniku svetega Petra in ponové zlogo in edinost mej cerkvama gerško in latinsko.

V svetem veselju je poskakovalo serce dobremu papežu, ko je izvedel tako radostne novice. Sklical je razenredno vse očete, da se snidejo v svojih svetih opravah v zbornem prostoru in Bonaventuri je naročil, da ima pridigati o tej dogodbi. Sveti kardinal, prevzet neizrekljivega veselja nad toliko zmago svete cerkve, je v resnici govoril učeno in prelepo, začenši z besedami prerokovi: „Vzdigni se, Jeruzalem, in stoj na višavi, in ozri se proti vshodu, in poglej svoje otroke, zbrane od sončnega vshoda do zahoda. (Baruh 5, 5.) V zboru, od veselja tako rekoč pijanem, bi bil tudi menj izversten govornik mogel povzdigniti duhove in geniti serca. Lahko si je tedaj misliti, kako je do živega segal zbranim serafinski govornik, ki je iz visokih misli in ognjenih besed tkal svoj učeni govor, in ko je končal govorjenje, z veselim navdušenjem očitno bral pisma apostoljskih poslancev.

Do verha pa je prikipelo splošno veselje na kresni dan, ko so v resnici prišli v Lijon papeževi poslanci in ž njimi ob enem poslanci gerškega cesarja, slovečega Mihaela Paleologa. Mej poslednjimi so bili najimenitniši stari patrijarh carigrajski German, sorodnik in učitelj cesarjev, Teófan, metropolit nicejski in primat Bitinije, in Jurij Akropolita, veliki državni kancelár. Družina papeževa in očetje vesoljnega zbora so jim šli naproti ter so jih spremili v veličastnem sprevedu do palače papeževe. Papež pa jih je sprejel v sredi mej kardinali in mnogimi drugimi dostojanstveniki v velikem, krasno opravljenem dvorišču z očetovsko ljubeznijo in miróvnim poljubom. Poslanci so oddali pisma, ki so jim bila izročena, cesarjevo in škofov jutrovskih, ter so slovesno izrekli vpričo papeža, da so prišli, da pokorščino izkažejo sveti rimski cerkvi, ter spoznajo vero, ketere se derži ta cerkev, in pervaštvo njeno.

Ali namena, ki so zavoljo njega prišli poslanci, ni bilo mogoče doseči, preden se ni dobro pojasnilo, kaj verujejo glede izhajanja svetega Duha in verhovne oblasti rimske cerkve; to sta namreč poglobitna dva člena, ki so se o njiju prepirali gerki in latinci vže mnogo časa. Da bi odpodil torej vsako senco nezaup-

nosti od obeh strani, je hotel modri papež, da naj latinski bogoslovci razložo gerkom se vso natančnostjo katoliški nauk o teh dveh členih. In ob tej priliki je bilo, ko si je pridobil Bonaventura posebno zaslugo. Zakaj, dasiravno so se izgubila pisma tega vesoljnega zbora in so torej posebnosti neznane, vendar je stanovitno mnenje, ki se je ohranilo prav od tistih dni, da je zlasti Bonaventuri pripisovati tadanja sprava gerške z latinsko cerkvijo. V resnici, ker je bil on, ki je vodil vse poslovanje zbora, nikakor ne gre misliti, da ne bi bil osebno se vdeležil tudi obravnav z gerki. In ker je bil po ljubeznjivosti svojega značaja enako drag gerkom in latincem, mu je bilo tudi primeroma lahko, k edinosti in spravi jih pripeljati. Toliko se posnema iz veljavnega spričevanja papeža Siksta V., ki v buli, ki ga je ž njo razglasil za cerkvenega učenika, tako govori: „V pretežavnih opravkih vesoljnega zbora je izverstno pokazal svojo delavnost, stanovitno je branil katoliško vero iz z najvišjo veljavnostjo zametal napačne misli; pastirska skerb papeža Gregorja je dobivala toliko pomoč od njegove razumnosti in učenosti, da se je končala po milosti božji odcepljenost ter so se gerški cesar Mihael Paleolog in jutrovski narodi vernili k pokorščini do apostoljskega sedeža in k edinosti in zlogi ž njim. In naposled je zaslužil, da so ga imenovali gerki Evtihija.“ — Gerško ime Evtihij pomeni sicer blizu to, kar Bonaventura, namreč Dobra-sreča; vendar bi gerki tega imena skorajda ne bili prestavljali v svoj jezik, kè bi jim ne bil Bonaventura posebno ljub in drag, kè bi ne bili zlasti njemu pripisovali dobre sreče, ki ji je objela v sveto edinost.

Ko se je torej zlasti po Bonaventuri dosegla sprava z obljubo od strani gerkov, da hočejo očitno spoznati svojo katoliško vero, je papež na dan svetih aposteljnov Petra in Pavla imel slovesno mašo v veliki cerkvi lijonski, mej tem, ko so bili v vencu okoli njega zbrani vsi zborni očetje. Epistelj se je bral po latinski in po gerški in nato se je pel v obeh jezikih tudi sveti evangelij. Potem je Bonaventura stopil na pridiznico ter je govoril v preizverstni pridigi o edinosti mej obema cerkvama in o čistosti rimske vere. Ko je dogovoril, — v resnici dogovoril, bila je to njegova poslednja pridiga — so kardinali in škofje veličastno zapeli v latinskem jeziku „vero“, kaker se navadno moi ali poje pri sveti maši in nadaljevali so jo kanóniki tiste cerkve.

Po tem petju pa so se vzdignili sè svojih sedežev stari patrijarh carigrajski German in ostali škofje njegovega obreda in sku-

paj z dominikanom Vincencijem Morbeškim in frančiškanom Janezom Carigrajskim, ki sta bila oba izurjena v gerškem govoru, so slovesno peli „vero“ v svojem jeziku. In ko se je prišlo do izhajanja svetega Duha, so z resnobnim in vzdržanim petjem trikrat ponovili, da sveti Duh izhaja iz očeta in iz sinu. Ko so potem končali vero, so se vergli na tla pred papežem ter se mu zahvalili v svojem jeziku. Nato so ostali do konca pri sveti maši.

*
* *

Sveti Duh izhaja iz Očeta in Sinu.

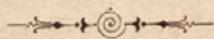
(Lib. I. Sent. Dist. XI. Art. I. Quaest. I. Conclusio.)

— Verska resnica je, da sveti Duh izhaja iz Očeta in Sinu. Da se razume pravda latincev in gerkov in nje izvirek, pa je opomniti, da je treba glede izhajanja svetega Duha od Sinu dvojje premisliti, namreč poznanje člena verskega in poznanega spoznavanje. V prvem se je porodil razloček, v drugem prepir. Poznanje tega člena pa ima svojo podlago od svetega pisma, svojo rast in vterjenje od pameti, svoje ohranjenje pa od razodevenja. Glede veljave svetega pisma, ki pravi, da je sveti Duh Sinu in ga Sin pošilja, so gerki in latinci edini, ali glede pameti in razodevenja se ločijo. To je glede pameti razumevanja. Zakaj, ko pravi sveto pismo, da sveti Duh izhaja, so gerki rabili k razumevanju drugi način in drugo priliko izhajanja, latinci pa zopet drugi. Ker se namreč izhajanje imenuje v stvareh mestno premikanje iz enega v drugo, in se imenuje vzročno premikanje enega iz drugega, so umeli gerki izhajanje na prvi način iz enega v drugo, latinci pa na drugi način, in v tem so bolj umeli latinci kaker gerki, ker so primerili večno izhajanje bolj duhovnemu izhajanju, in zato so bolj podobnemu primerjali in tako bolje. Ravno tako pravi sveto pismo, da sveti Duh izhaja po dihanju. Ali ker je dihanje dvojno, namreč unanjega pihanja in notranje ljubezni, primerjajo gerki svetega Duha dihanju unanjega pihanja, latinci pa dihanju notranje ljubezni, in torej latinci bolje, ker so bolj duhovni in podobni podobnosti primerili. Podobno, ko pravi sveto pismo, da sveti Duh izhaja ko vez in óbčenje, in more dvojna biti vez, ali kaker osredek, ki veže k drugemu, ali kaker poslednje, v čemer se vežeta, so gerki primerili prvemu načinu, latinci drugemu, in torej bolj duhovnemu in podobnišemu, ker ima ona vez bolj podobnost osebe. Ker so torej razloček imeli v pameti in so latinci bolj duhovno in primerniše primerjali, zato so po svoji pameti vzvišeni in po tem pri-

pravni k razumevanju svetega pisma in torej po očitnem razodevenju podučeni o izhajanju svetega Duha. Gerki pa, ker so različne in menj primerne prilike rabili, so po svoji pameti potlačeni in ne morejo umeti, da Duh od Besede izhaja in ne izhaja v drugega od večnosti; oni so stisnili sveto pismo, da razumevajo o časnem izhajanju in zato so si pot razodevenja zaperli.

Spoznavanje tega člena pa izhaja od latinske cerkve iz trojnega vzroka, namreč iz resnice svete vere, iz potrebe nevarnosti in iz veljave svete cerkve. Vera je to narekovala in potreba nevarnosti je pretila, da nebi kateri tega tajili, v katero nevarnost so gerki padli, in veljava cerkve je bila zraven in zato se je brez odlašanja moralo izraziti. Tajenje tega člena pa prihaja iz trojnega vzroka, namreč iz nevednosti, iz prevzetnosti in iz terdovratnosti. Iz nevednosti, ker niso niti pisma umeli, niti primerne pameti imeli, niti očitnega razodevenja. Iz prevzetnosti, ker, ne klicani, dasiravno so se imeli za vedeže, niso hoteli spoznavati, kar niso sami iznašli. Iz terdovratnosti, da jih ne bi prepričali in da se ne bi zdelo, kaker bi se dali brez vzrokov premikati, so iznašli za se razloge proti resnici in zato so se prederznili braniti svojo misel in nasprotovati veljavi rimske cerkve in tako so se naredili krivoverci, ker taje versko resnico, in odcepljenci, ker so odstopili od cerkvene edinosti. Ali ker je šega krivovercev in odcepljencev, ko se ne morejo braniti z razlogi, da tožijo nasprotno stran, zato nas tožijo in grajajo kaker preradovedne in kaker izobčene in odcepljence. Preradovedne, ker je bilo zveličanje brez spoznavanja tega člena; zakaj so se torej latinci lotili preiskovati, kar ni bilo potrebno? Ali na to je odgovor očiten: primerno je bilo zavoljo nevarnosti, v katero so oni padli. Podobno nas imenujejo izobčene, ker smo popačili „vere“, v katerih je bilo to prepovedano po svetih očetih pod kaznijo izobčenja. Tudi na to je odgovor očiten iz prej povedanega, ker nismo popačili temuč dopolnili, in izobčenje ni izrečeno zoper te, ki bi dopolnili, temuč zoper tiste, ki bi popačili. Ali pa se vtegne reči, kaker pravi sveti Anzeljem, da smo novo izdali, kar smo pač smeli, ker je rimska cerkev prejela od svetega Petra, pervaka aposteljnove polnosti oblasti, proti kateri ni nobena izreka očetov mogla prepovedovati ali omejevati, ali škodo ji delati in navezovati jo na kaj. — Podobno nas imenujejo odcepljence, ker se od nas začenja delitev. Ker smo namreč hoteli to terditi, jih nismo hoteli klicati. Tudi na to se da odgovoriti za latince, da ni bilo vgodno klicati jih, ker je cerkev brez njih to mogla,

in ker je bilo trudapolno zavoljo oddaljenosti, ker je bilo brezplodno zavolje nespameti, ker ni bilo pri gerkih tolike modrosti, kaker negdaj, temuč je bila k latincem prešla. Vender je bilo nevarno, ker je bila nevarnost, da bi se v dvojenje spravilo, kar se je imelo za gotovo imeti. In tako je očitno, da so njih tožbe prazne.

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis sv. Bonaventure.)

X. Nekoliko družih različnih čudežev.

5.

Blizu Spoleta sta imela neka zakonska edinega sinu, zaradi katerega sta pretakala mnogo solza. Bil je namreč ves zraščen; roke so se mu držale vratu, kolena persi in noge so mu segle do nosa: bolj strašilu je bil podoben kaker človeškemu otroku. Strašno žalostna je zdihovala mati h Kristusu ter klicala svetega Frančiška, da bi jej pomagal, nesrečni in osromočeni. Ko se vleže neko noč vsa oslABLJENA od prevelike žalosti k žalostnemu počitku, se ji prikaže sveti Frančišek, ki ji sladko prigovarja ter svetuje, da naj nese otroka v bližnji, njemu posvečen kraj, in tamkaj naj ga oblije z vodo, ki je v vodnjaku, da ozdravi popolnoma. Ker vpervič žena ne vboga, se ji prikaže vdruGIČ, in ker tudi zdaj ne posluša opominjevanja, jo pelje, ko se ji vtretjič prikaže, svetnik sam z otrokom do vrat naznanjenega kraja. Prišle so pa ravno takrat tudi neke druge plemenite gospe tjakaj, da bi opravile svojo pobožnost, in ko jim žena natanko razloži, kar ji je bilo v spanju od svetnika svetovano, predstavijo mater in otroka manjšim bratom, potem zajmejo vode iz vodnjaka in naj plemenitiša iz mej njih vmije otroka sè svojimi rokami. In kaker je sveti Frančišek obljubil materi, ozdravi otrok naglo, njegovi udje se zravnajo, in vsi so stermeli nad tem čudežem.

6.

V vasi Kore, v Ostijski škofiji, je nekega moža bolela noga tako, da ni mogel hoditi niti geniti se. V strašnih bolečinah, obupajoč nad človeško pomočjo; je tožil neko neč svetemu Frančišku, kaker bi bil pričujoč. „Pomagaj mi, sveti Frančišek“, tako

je govoril, „spominjaj se na to, kar sem ti dobrega storil, in kako sem te častil. Na mojem oslu si jezdaril, poljuboval sem tvoje svete roke in noge, zmirom sem imel ljubezen do tebe, zmirom sem ti rad kaj dobrega storil in glej, vmiram vsled teh strašnih bolečin“. Na to pritožbo se prikaže čujočemu svetnik z nekim drugim bratom in mu pove, da je prišel na njegovo klicanje ter da mu je prinesel zdravilo. Na to se mu dotakne uljesa na nogi s paličico, ki je imela na sebi znamenje čerke T; hitro se možu predere ulje in bil je popolnoma zdrav. Znamenje T pa mu je ostalo vtisnjeno na mestu ozdravljenega uljesa v vedni spomin čudeža.

K o n e c.

Brata Egidija

dar prerokovanja, razumnosti in modrosti v djanjih
in izrekih.

7. Ko je bil brat Egidij v Perudži, ga je obiskala Jakoba, žlahtna rimska gospa, ki je bila frančiškanskim bratom jako vdana. Ko je tamkaj bila, pride tudi neki zelo vnet manjši brat z imenom Gvard, da bi kaj dobrega od nje slišal. Brat Egidij pa je rekel okolu stoječim bratom: „Zavoljo tega, kar človek more, dobi to, kar noče.“ Da bi ga pa brat Gvard k govorjenju pozvati mogel, je rekel: „Brat Egidij, čudim se nad tem, kar praviš, da bi namreč človek s tem, kar more, dobil, kar noče, posebno še, ker sam iz sebe nič ne more; to hočem dokazati iz teh štirih vzrokov. Pervič je potrebno prej biti, kaker moči, zakaj vsaka stvar le toliko more, koliker je. Tako ogenj greje, ker je po naravi gorak. Človek pa ni nič sam iz sebe, kaker govori apostelj: če gdo misli, da je kaj, ko ni nič, samega sebe vari; kar pa nič ni, tudi nič ne more. Tako tedaj nič ne more človek sam iz sebe. Potem če bi človek kaj mogel, bi to mogel ali glede telesa, ali glede duše, ali pa glede obojega vkupaj. Gotovo je pa, da glede duše nič ne more, ker si duša nič ne more zaslužiti brez telesa. Tudi sè samim telesom nič ne more, zato ker brez duše nima ne življenja, ne podobe. Pa tudi z obema vkupaj nima moči; kè bi kako moč imel, bi jo imel od duše, katera telo vpodobi, pa je že rečeno bilo, da

duša brez telesa nič ne more, tolikanj manj pa more sklenjena s telesom, ker telo, ki je trohljivo, dušo teži. To jasni ta-le prilika: če osel ne more hoditi brez tovara, toliko manj bo to storiti mogel s tovorom obložen; in po tej priliki se vidi, da duša veliko manj more sklenjena s telesom, kaker če bi bila brez njega. Pa brez njega nič ne more. Vračam se tedaj k temu, kar sem zgoraj rekel, da človek sam iz sebe nič ne more. Še veliko družih dokazov je navedel proti Egidiju, da bi imel priložnost ž njim se razgovarjati.

Ko so se bratje čudili učenosti teh dokazov, je brat Egidij rekel: „Kaj slabo si govoril, brat Gvard, in zavoljo tega se obtoži“. In oni je na videz to storil. Brat Egidij pa, ko je zapazil, da on tega ne dela resno, mu je rekel: „Brat Gvard, ti se sicer obtožuješ, pa ne kaker gre; kjer pa je nedostojno spoznanje pregreška, tam se ne more nič pričakovati od človeka. Pa vprašam te, ali umeš peti? Poj tedaj z menoj.“ Ob enem je potegnil iz rokava citre, kakeršne si otroci narejajo, in je vdaril prvo struno prepevaje zraven, in ko je tako po verstivdaril vse strune, je overgel vse dokaze Gvardove. Ko jo prvo struno vdaril, je takole rekel: „Ne govorim o človeškem bitju, preden je bil vstvarjen, ker je res, da takrat nič ni bil, in ni nič mogel, temuč govorim o njegovem bitju, ko je bil že vstvarjen, ko mu je Bog dal prosto voljo, s katero more dobro in slabo delati. Tako tedaj si slabo govoril, hotel si me v zanjke vjeti in premotiti me s tvojimi besedami. Tudi ne govori apostelj o človeku, da nič ni in nič ne more, temuč da tacega človeka dela niso nič vredna, kaker tudi drugod pravi: Če nimam ljubezni, nisem nič. Dalje tudi jaz nisem govoril o duši ločeni od telesa in tudi ne o telesu brez duše, temuč o živem človeku, kateri, če z božjo milostjo dela, more, če hoče, dobra dela delati, in ravno tako, če se božji milosti vstavlja, more slaba dela storiti, kar ni družega, kaker zajti od dobrega. Kar pa terdiš, da trohljivo telo teži dušo, s temi besedami ne odrekuje sveto pismo človeku proste volje, da more dobro, ali slabo delati, temuč to pomeni voljo, um in pamet s telesnimi rečmi težiti, in zato pravi: In persteno prebivališče tlači pamet, katera mnogo misli. Taki namreč ne mislijo in ne iščejo nebeških reči, kjer Kristus sedi na desnici Boga, ker raznoverstna opravila in tudi težave pozemeljskega telesa na razne načine slabijo in ovirajo bistrost dušnih zmožnosti. Vidi se tedaj, brat Gvard, da nisi dobro govoril. In na tu način je overgel vsa vprašanja in dokaze Gvardove, tako, da je resno se obtožil in priznal, da stvar nekoliko more.

Nato je rekel brat Egidij: „Zdaj je resnična tvoja obtožba. Hočeš li še bolj na tanko zvedeti, kaj stvar more?“ Zdaj se je kvišku vzdignil in je rekel sè strašnim glasom: „O vi, ki ste v peklu pogubljeni!“ In sè žalostnim glasom je trepetaje in zdihovalje sam sebi odgovoril namestu pogubljenih tako, da je vse pričujoče pretreslo: „Ah, gorje nam, gorje nam!“ Nato je zopet sam iz sebe govoril rekoč: „Povejte nam, zakaj ste se pogreznili v pekel?“ In sam je odgovoril: „Ker se nismo hudega varovali, kar bi bili lahko storili“. In zopet je vprašal: „O vi nesrečni, pogubljeni in prekleti, kaj bi storili, ako bi mogli še kako pokoro delati?“ In odgovoril je: „Radi bi prekopali vso zemljo celega sveta, kè bi mogli ujeti kazni, katerih, ah, nigdar ne bo konec; tistega dela bi bilo konec enkrat, naše kazni pa so večne.“ Nato se je Egidij obrnil k bratu Gvardu in mu je rekel: „Si slišal, brat Gvard, da stvar nekaj more? Povej mi, brat Gvard, pravi nadalje, ali kapljica vode, ketera pade v morje, morju ime vzame, ali pa se spremeni v morje?“ Ko je brat Gvard odgovoril, da se kapljice bitje in ime v morju izgubi in se po njem imenuje, se je brat Egidij zamaknil v pričo vsih; rekel je namreč s tem, da je človeška natura v primeri z božjim bitjem kaker kapljica primerjeva vesoljnemu morju.

8. Brat Jakob iz Mase je bil svet lajik, katerega je zelo častila sveta Klara in mnogi tovariši sv. Frančiška. On je imel dar zamaknjenja, pa je hotel od brata Egidija pozvedeti, kaj bi mu svetoval, kako bi se naj zadržal glede imenovane milosti. Ta mu je rekel: „Ne dodajaj, ne zmanjšuj in beži na vso moč pred društvom.“ Brat Jakob je rekel: „Kaj hočeš s tem reči? razloži mi, častiti oče“. Egidij mu je odgovoril: „Keder je duh zmožen, da bi se povzdignil v tisto preslavno svitlobo božje dobrote, ne sme se nič dodati s prederznostjo, ne kaj zmanjšati z nemarnostjo in sè vso močjo je treba ljubiti samoto, da se tista milost ohrani v hvalo Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Italija. — Pretekli mesec se je razširila kolera na daleč in široko po vsej Italiji. Denes, ko to pišem, 1. dan vinotoka mecca, je vže tudi v Benedkah, torej, žalibog, nam jako blizu. Ali

mej tem, ko je po drugih mestih le bolj posamezne napadala, kosila je v množicah v Speciji, glavni primorski terdnjavi italijanski v genoveškem okrožju, v Buski, mestecu okrožja Kúneo v Pjemontu, naposled tudi v slavnem teržišču Genovi. Ali najbolj je zdivjala grozovita morivka v Napolju, ki je največe italijansko mesto z blizu pol milijona prebivavci. Proti sredi preteklega kimavca jih je zbolelo tam do tisoč na dan in do štiri sto vmerlo. S koliko serčnostjo in stanovitnostjo je vbozim bolnikom in vmirajočim vedno na strani stala tamkajšna duhovščina, pred vsemi sam kardinal nadškof napoljski Sanfeliče, to je pač nepotrebno povdarjati, ker se ni moglo drugači pričakovati. Pa tudi kralj Humbert je z nepričakovanim pogumom obiskaval skozi nekaj dni razne kolerne bolnišča v Napolju; od postelje do postelje je hodil, celo k vmirajočim, ter jih oserčeval in tolažil. Zato ga je pa tudi ljudstvo navdušeno sprejemalo, kjer se je prikazal. Spomina vredno je tudi, da je vzkazal kralj 15 tisoč laških lir odšteti v njegovem imenu kardinalu nadškofu, naj jih porabi za potrebne bolnike in njih družine. V zahvalo se mu je šel kardinal poklonit ter se je zadržal pri kralju skoraj eno uro v pogovoru o nesreči, ki je zadela Napolj, in naredbah, ki bi bile potrebne, da se pomaga, koliker je v človeški moči. Kralj je s toplimi besedami hvalil pogum in gorečnost kardinalovo in njegove duhovščine. — Koliker vemo do zdaj, je vmerlo v Napolju za kolero, ki jih je napala v njih poklicu, 10 duhovnikov in nekaj vsmiljenih sester.

Posebno dobro se je deržal tudi tamkajšni tretji red. Ni je okužene hiše, zlasti v tistih štirih odsekih mesta, kjer je bila kolera najhujša, da ne bi bili noter prišli streč goreči tretjeredniki frančiškanski. Sè škapulirjem na plečih in persih in redovnim vožincem okoli pasa so hiteli brez straha v vsako nevarnost. Omenjena skupščina 3. reda se je vredila ko pomagavno društvo ter je nemudoma pričela svojo dobrotno delavnost. „Naš tretji red“, piše neki tamkajšni tretjerednik sam, „je bil prvi, ki se je ponudil v postrežbo kólernim po zgledu kardinala in vikšega pastirja našega. Ko smo bili obhajani in blagoslovljeni, smo se razišli v fare Vikarije, Merkáta in Pendína, kjer je nevsmiljena bolezen najbolj divjala. Tako, razdeljeni v kopé, smo skusili poizvedeti za vsakega posameznega bolnika ter smo tekli na pomoč, kjer je bila potreba največa; opominjali smo in učili ter pripravljali bolnike na tolažila svete vere. Za nami so hodile tolpe tamkajšnih prebivavcev, prostrašenih in potertih po naglem širjenju grozovite šibe.

Spodbujali smo jih, naj zaupajo v vsmiljenje božje, ki noče smerti grešnika, temuč da se spreoberne; svetovali smo, naj se spravijo z Bogom v zakramentu svete pokore, kjer bodo našli mir in pokoj vesti; opominjali smo tudi, naj se ravnaajo natanko po določilih gosposke, to bo koristilo njim in bližnjemu. Tudi nismo puščali brez pomoči in podpore smerdljivih koč, kjer se je bolezen pridružila najglobočji siročini; sami vbogi v sredi tolike nesreče smo vender našli pot do drugih dobrotnih naprav ter smo poskerbeli, da se je hitro poslala pomoč. Kako dobro je bila sprejeta naša delavnost, skoraj ni mogoče dopovedati. Ponižni in polni ljubezni svojega svetega očeta Frančiška smo storili svojo dolžnost. Tistim, ki so nas imenovali prederzne in nespametne, smo odgovarjali, da mi verujemo v Boga in v njegovo obljubo, da bodo vsmiljenje našli tisti, kateri bodo vsmiljenje izkazovali. Škapulir in redovni pas, to je naša najterdniša bramba. Kjer koli nas ljudje spoznajo, nas objemajo in prosijo blagoslova svetega Frančiška. To nas oserčuje in kreпча, da se vračamo vedno, keder koli je treba, v koč siromaka, kateri nam je podoba Kristusova. Naj bo vse njemu na čast in slavo!“ —

Sveti oče papež so poslali v Napolj za vboge bolnike in njih družine najprej 10 tisoč in potem še 30 tisoč lir. Za Rim pa, ako bi ga zadela enaka nesreča, so odločili en milijon lir, to je po sedanjih veljavi našega denarja, okoli 480 tisoč goljdinarjev. S tem denarjem se ima pripraviti in zderževati posebna bolnišnica za kólerne, in sicer prav pri papeževi vatikanski palači, da bodo sveti oče sami mogli obiskovati in tolažiti bolnike in vmirajoče. V še večji sili so pripravljeni tudi lateransko palačo prepustiti v enak namen. — Bog ljubi daj, da ne bi bilo treba ni tega ni onega! Bog reši Italijo in obvárui nas strahovite šibe!

Palestina. — Vže je sploh znano, koliko si prizadevajo sedanjí sveti oče papež, da bi nazaj pripeljali odcepljene narode jutrovske h katoliški edinosti. Ena izmej cerkvi, ki so jim zlasti pri sercu, je gerška, ki je bila nekđaj tako srečna, rodovitna, bogata sè svetniki, učeniki in marterniki. — Ljudstva tega obreda so vže pogosto želela zediniti se s katoliško cerkvijo, ali zaderževala jih je misel, da bi se morali odpovedati svoji službi božji, svojim obredom in jeziku. Pa gerški obred je svet in častitljiv po svoji visoki starosti; on je delo apostelnov in velikih cerkvenih učenikov, Bazilija, Krizostoma, Janeza Damascena; on je tudi poterjen od apostoljskega rimskega sedeža, kateri ga ne le nigdar

ni odsvetoval, temuč večkrat je naravnost zapovedal, da naj se derži in hrani z najvestnišo natančnostjo. — Da se prepričajo gerki, kako zagotovljena jim je njihova služba božja, pa je bilo treba skerbeti za katoliške cerkve in mašnike njih obreda in po teh mašnikih jih vabiti k edinosti; le na tak način je upati, da se dosežejo resnični, obili in gotovi vspehi. — To je bilo vže davno dobro znano modrosti in materini skerbi rimskega sedeža in v Siriji se je vže prej po tem ravnalo; zdaj pa se je enaka naredba dala tudi za Palestino (Sveto Deželo). Odcepljeni gerki, ki se bodo vernili v katoliško cerkev, bodo tudi tamkaj ohranili svoj obred, in še več! tisti, ki so se spreobrnili poslednjih 30 let ter se tedaj poprijeli latinske službe božje, bodo od zdaj na dalje zopet morali sprejeti gerško. — Ta naredba papeževa je zbudila neizmerno veselje mej katoličani v Siriji in Palestini in gotovo ne bo brez najvgodnišega vtiska na odcepljence. Vže se napovedujejo mnoge in odkritoserčne spreobrnitve. V Jeruzalemu in okolici se je vže ne malo družin vernilo h katoliški edinosti; družine latinskega obreda pa gerškega rodu pa so se podvergle naredbi papeževi ter se poprijele gerške službe božje. Tudi poslanstva odcepljenih so prišla v Jeruzalem iz Naplusa, Gaze in Ramelj, da oskerbé tamkajšnim gerkom sprejetje v katoliško edinost. —

Iz tega vidimo pač, da ni papež tisti, ki hoče polatinčiti vso katoliško cerkev. Kaj takega roji po glavah le ljudem, ki so v neumni gorečnosti bolj papeški od samega papeža, bolj „sveti“ od svetnikov božjih. Žalibog, da je bilo takih „gorečih“ ljudi od nekedaj več, kaker jih je bilo treba. Sveti oče pa upamo, da bodo kaker za gerški enako poskerbeli tudi za gerško-slovenski obred, da se vterdi in razširi, koliker le mogoče. Kaker dandanašnji svet stoji, je ta obred celo važniši od samega gerškega. Naj bi se torej sè vso odločnostjo delalo na to, da se mu v slavenskih deželah, kjer prebivajo katoličani obejuh obredov, kaker n. pr. na Hervažkem, vedno prednost daje pred latinskim ter se ga prej ko prej tudi verni latinskega obreda poprimejo. Ne samo, da bi to ločene Slovence z velikansko močjo vleklo k edinosti, tudi za razširjevanje prave vere mej pogani bi bilo, kaker pokažemo, če Bog da ob drugi priliki, neizmerne važnosti.

Kitajsko. — Francoska vojska s kitajci je vže obrodila svoj britki sad za tamkajšnje katoličane. V deželi Jünnan so neki vmorili apostoljskega vikárija in začeli kristijane sploh hudo preganjati. Iz dežele Kvang-tong pa se je telegrafirala v Pariz ta kratka

ali mnogo obsežna novica: „Kapele poderte, 6 tisoč kristijanov brez pribežališča.“ —

Zedinjene Deržave Ameriške. — Kar smo zadnjič iz „Zgodnje Danice“ vzeli v „Cvetje“, dopis nekedanjega dragega šolskega tovariša našega, sedanjega mn. čast. dekana **Jakoba Trobca** o veseli novi maši mladega našega prijatelja Janeza Metodija Solnca, vemo, da je vstreglo mnogim čislanim bralcem našim. Zato pa smo si svesti, da bodo radi brali tudi, kar jim hočemo zdaj podati iz prijaznega pisma častitega gospoda novomašnika, kteremu se tu očitno zahvaljujemo za posebno ljubezen, ki jo goji do „Cvetja“, ter za vse mile spominike, ki nam jih je blagovoljno poslal iz daljnje dežele onkraj širokega atlantskega morja.

Mladi gospod je dobil svojo prvo duhovniško službo v mestu **Lék-Sitij** (Lake City). „To mesto ima“, tako nam piše, „jako krasno lego ob jezeru **Pípin** (Lake Pepin) ter je kakih 10 ameriškanskih milj oddaljeno od Vabaše. Jaz sem tu namestu gospoda župnika, ki hodi vedno po biri za našo cerkev, ker je zelo v dolgeh. Vsak teden pa grem lahko v Vabašo svojega dobrotnika prečastitega gospoda dekana **Trobca** obiskat. Pa tudi sosednji duhovnik je Slovenec, č. g. **Janez Tori**, mlad duhovnik, v **Belvideru**. — Fara v **Lék-Sitij** je irska in ljudje prav prijazni; tudi je kakih 12 nemških družin tu in ena poljska; ali vender imamo v cerkvi vse v angleškem jeziku. Samo škoda, ker ne bodem dolgo tu ostal. Ko bo moj gospod župnik **E. Stack** gotov z biro, me bodo milostivi škof kam drugim poslali.

„Slovinci so vsi izverstni misijonarji, to vsak priznava, to so čestokrat tudi milostivi naš škof rekli; zato so nam pa tudi posebno naklonjeni. Slovenski misijonarij je sposoben za vsako misijo; vsi znajo dobro angleško in nemško, večina tudi francosko, in Slovenci: Čehe in Poljake tudi razumejo.“

Nadalje našteva naš čast. dopisnik po versti vse slovenske misijonarije v Šent-Paveljski škofiji, namreč:

„1. Preč. g. g. dekan in škofijski svétnik **Alojzij Plut** v **Shakopee**, Minn.

„2. Dekan **Jakob Trobec** v **Wabashi**, Minn.

„3. Mestni župnik **J. N. Stariha** v Št. Pavlu, Minn.

„4. **Janez Žužek** v **Kaledoniji**, Minn.

„5. **Janez Pavlin** v **Northfieldu**, Minn.

„6. **Janez Tori** v **Belvideru**, Minn.

„7. Peter Jerám, mestni župnik v Minneapolisu, Minn.

„8. Moja malenkost v Lake City, Wabasha Co., Minn.

„9. Dijakou Antonij Ogulin, ki bode še ta mesec posvečen (moj sošolec, ali bil je premlad, da bi bil z menoj posvečen; čaka dispenze iz Rima) pri g. Starihi v Št. Pavlu, Minn..

Dva redovnika :

„10. Dr. Bernard Ločnikar v St. Pavlu, Minn.

„11. Jernej Rajgelj, mestni župnik v Minneapolisu, oba iz Reda svetega Benedikta.“

Šent-Paveljska škofija obsega, kaker je znano, le južno Minezoto. Severna veča polovica je še apostoljski vikarijat (Vicariate Apostolic of Northern Minnesota). Ta kraj pa je za nas posebno znameniten; v Severni Minezoti imamo namreč slovenske naselbine : New Crain (Novi Kranj), Albany (izgovori: Óljbanij ali Áljbanij), St. Anthony, St. Joseph itd. Slovenski misijonarji v Severni Minezoti so, kaker naš častiti dopisnik nadalje piše, ti :

„1. Preč. g. g. generalni vikarij vikarijata Severne Minezote: O. Severin Gross, Reda sv. Benedikta v St. Cloud (izgovori: Sent Klávd), Minn.

„2. Profesor O. Vincencij Schiffrer, Reda sv. Benedikta v St. John's College (izgovori: Sent-Džáns-Kóledž), Stearns Co., Minn.

„3. Jožef F. Buh, škofijski svétnik v Perham, Minn.

„4. Ignacij Tomazin, indijanski misijonarj v Long Prairie.

„5. Bogoslovec br. Ciril Župán, Reda sv. Benedikta v St. John's Abbey, Stearns Co., Minn.

„Potem so v Sent-Džáns - Ebbij še školastiki br. Karel Bilban, br. Dijonizij Košmrlj in br. Simon Lampè, ki študirajo za duhovski stan. Tudi je še nekaj slovenskih dijakov v St. John's College, Stearns Co., Minn. in dijak Frančišek Bajec v St. Francis Seminary, St. Francis Wis., za katerega slovenski misijonariji plačujejo.

„Slavenski dijaki imajo St. Francis Seminary, St. Francis, Wis., „slovanský spolek“, v katerem se tudi v slovenskem jeziku predava. Tudi smo bili napravili lepo slavensko knjižnico v omenjenem sémenišču.

„Pa naj bode vže dovolj. Mislil sem, morda boste radi kaj slišali o svojih rojakih v Ameriki, sosebn, ker tudi tukaj niso še

pozabili, da so slovenske kervì, ter se tudi pri vsaki priložnosti ko Slovence izkažejo.“ —

Nadalje govori gospod dopisnik o pravi izreki angleških imen, kar bomo, če Bog da, k letu na drugem mestu dali natisniti, in nato zveršuje z naslednjimi cerkvenimi novicami:

„Prečastiti gospod misijonarij J. N. Stariha, kateri je več let marljivo se trudil v Réd-Uíngu (Red Wing) Minn. ter v omejenem mestu krasno cerkev sezidal, bil je lansko leto prestavljen v Sént Pavelj, Minn. Prav zdaj pa je vže zopet dokončal novo cerkev v naši stolici Sént Pavlju. 31. v. serpana je bila slovesno blagoslovljena v službo Najvišjemu. Blagoslovljenje so ineli mil. vladika St. Paveljski Džán Ajrlend (John Ireland) v navzočnosti mnogih duhovnikov. Mej drugimi so bili tudi Slovenci: dekan Alojzij Plut, J. Jerám, J. N. Stariha, „pastor loci“, dijakon Antonij Ogulin, in Čeha: Honorat Povolný, Reda sv. Benedikta in P. Rynda. Slavnostni govor je imel naš rojak dekan Plut. Z genljivimi, do serca segajočimi besedami je razkladal vernikom svetost katoliških cerkva. Cerkev je posvečena sv. Frančišku Saleškemu. — Zraven cerkve je lepa šola, v kateri bodo sestre „De Notre Dame“ vzgojevale deco v strahu Božjem. Katoliška šola je za cerkvijo najvažniša stvar v Ameriki. Naj sv. Frančišek prosi blagoslova pred prestolom Božjim novi fari in g. mis. Starihi. Naposled naj še omenim, da k Starihovi fari spada tudi kakih 14 hervaških družin iz Južne Ogerske.“ —

V sklepu obeta čislani gospod tudi zanaprej še kaj poročati iz Amerike, za kar ga tu tudi očitno prosimo; saj vedno z veseljem beremo, kar nam pišejo dragi rojaki iz daljnje tuje dežele.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Cerknega na Goriškem:

Otrok iz bližnjega mojega sorodstva je bil nevarno bolan. Molim svetemu Antonu na čast in otrok ozdravi. Čez nekaj časa zbolí zopet, še hujše; zopet se obrnem k svetemu Antonu, plačam sveto mašo njemu na čast in nadaljujem molitev z obljubo, da naznanim zahvalo v „Cvetju“, če otrok zopet ozdravi. Sveti Anton je vslišal mojo prošnjo tudi vdruživ in s hvaležnim srcem izpolnjujem svojo obljubo.

Ana W.

Iz fare sv. Križa na Kranjskem, 31. VIII. 1884:

Ker sem večkrat bral v „Cvetju“ o svetem Antonu Padovanskem, koliko njegova priprošnja pri Bogu premore, zatekel sem se tudi jaz k temu mogočnemu svetniku in sicer z dvema prošnjama. Pervič me je bolela desna roka, da je nisem mogel nič k višku vzdigniti; tudi več zdravil ni nič pomagalo. Ko sem se pa priporočil svetemu Antonu, je bolečina kmalu izginila. Kmalu potem me je pa začel perst na ravno tisti roki močno boleti. Otekel mi je tako, da nisem mogel nič delati s tisto roko; tudi sem se bal, da bi mi je ne spridilo za vselej. Zatečem se torej zopet k svetemu Antonu z obljubo, če mi izprosi zdravje pri Bogu; da hočem po „Cvetju“ razglasiti zahvalo. Tudi sem obljubil opravljati devetdnevnic, če prav sicer z majhino molitvijo. Precej, ko sem to obljubo storil, jela se je bolečina manjšati in v 8 dneh je bila moja roka popolnoma zdrava. Čast in hvala bodi Bogu in svetemu Antonu.

M. S.

Z Notranjskega, 25. vel. serpana.

Neka gospa J. K., posebna častivka naše ljube Gospe presvetega Serca in svetega Antona Padovanskega, je bila na porodu v veliki nevarnosti, tako, da je vse domače strah navdajal. Vsi so zdihovali. Pa ona začne z zaupanjem klicati na pomoč našo ljubo Gospo in svetega Antona, obljubi plačati svete maše in po „Cvetju“ naznaniti, ako bo vslušana, v slavo Mariji in sv. Antonu, velikemu pomočniku, in glejte! v trenutku je izginila nevarnost, rešena je bila. Hvala Bogu, naši ljubi Gospej in svetemu Antonu!

F. K.

Iz Marburka, 15. kimavca 1884:

Pred nekaj meseci je imel moj najmlajši enajstletni sinek oči dalj časa nevarno vnete, tako, da je skoraj brez nehanja cvilil od bolečine, zlasti ko se mu je moralo kaj pokladati nanje. Naposled je prišlo do tega, da je ležal dva dni kaker v omedlevici ter je z enim očesom le še malo videl, z drugim pa celo nič več ne. Naredilo se mu je bilo namreč na tem očesu nekaj kaker ena kervna leča; očitno je bilo, da bo treba operacije. V svojem strahu sem se bila vže prej obernila do matere milosti, ketere pomoč sem, nevredna grešnica, vže tolikokrat izkusila. Tudi hlapčič je prosil, naj mu denem Matere Božje vode na oči. Menil je s tem lurdsko vodo.

Bilo je neko sredo zvečer, ko sem pred milostno podobo Matere Božje v frančiškanski cerkvi v Marburku Marijo, ko zdravje bolnikov, z neomejenim zaupanjem prosila, naj se blagovoli vsmiti mojega vbozega otroka, ako je volja božja in njemu k dušnemu zveličanju. Prosila sem kraljico nebeško, naj zavoljo svoje časti po svoji mogočnosti in dobroti ozdravi hlapčiča; obljubila sem tudi, da bom vslišanje v njeno čast in hvalo očitno naznanila. Tudi svetega očeta Jožefa sem prosila priprošnje.

Polna zaupanja sem umila potem doma hlapčiču oči z lurdsko vodo, tudi sem mu dala nekaj kapljic popiti, na kar je hitro zaspal; zjutraj pa se je zbudil, da ni čutil skoraj nič več bolečine. Vsa bolezen je neverjetno hitro izginila, tako da vže tretji dan nato, v petek, ni bilo videti niti vnetosti, niti kervne leče; tudi bolečina je popolnoma nehala.

Po tem, čudežu podobnem, ozdravljenju še bolj poterjena v zaupanju na Marijino pomoč, sem ravno temu hlapčiču, ki je vže od rojstva slabo slišal in za kaj časa popolnoma gluh bil, nekoliko kapljic lurdske vode vlila v ušesa in vže po nekaterih poskusnjah smo opazili, da je tudi tu Marija pomagala. Hitro se je zboljševalo in hlapčič vidi in sliši zdaj čisto dobro ter je od tedaj zdrav.

Pristaviti moram, da je ta hlapčič tudi od rojstva skozi poldrugo leto imel padavico, in ko mu nobeden zemeljski zdravnik ni mogel pomagati, rešila ga je priprošnja Marijina te grozne bolezni v trenutku, ko sem se zatekla k njej. Zato si upam vsem, ki tako ali tako terpijo, zlasti pa maloserčnim, stiskanim materam klicati: „Pojdite k materi milosti, prosite jo v vseh potrebah pomoči in zaterdno vas bo vslišala.“

Tebi pa, o vzvišena Gospa, častitljiva kraljica nebes in zemlje, najčistejša mej čistimi, mati milosti, o Marija! Tebi se s tem preponižno zahvaljujem; na veke bodi čast in hvala Tebi, ki se tako milostno ponižuješ do nas grešnikov ter nam pomoči pošiljaš v naših potrebah. Váruj nas, o sveta Devica in božja mati, in izprosi nam vsem, tega te še priserčniše prosimo, zdravje na duši in zveličaven konec, da bomo na veke tvoje vsmiljenje hvalili v nebesih.

Vse k večji časti Božji!

(Poterja v. č. gosp. župnik.)

Družinska mati.

Iz Št. Jurja pod Kumom, 19. septembra 1884.

Moj sinček Miroslav je bil precej po porodu na enem očesu bolan, tako, da se je prav nevarno zdelo meni in moji soprogi.

Šla je ž njim v Ljubljano k zdravniku ter je bila ondi pet dni. Soproga ga priporoči sv. Frančišku in sv. Antonu in se verne ž njim domov. Nato je bilo dete v enem tjednu popolnoma zdravo. Rada bi se oba s soprogo očitno za to vslišanje svetemu Frančišku in sv. Antonu zahvalila, zato prosim, da bi to v „Cvetju“ razglasili.

Ivan in Marija Rodič.

Priporočilo.

V pobožno molitev se lepo priporočajo :

rajna tretjerednica drežniške skupščine: Marijana (Elizabeta) Maganja † 11. kim; rajne tretjerednice skupščine trebelške: Marija (Agata) Kresé † 17. v. serp. (že ko dekle zglednega obnašanja in zdaj ko žena v svoji dolgi bolezni vzor velike potrpeljivosti), Ana (Rozalija) Mercina † 5. kim., Marija (Frančiška) Bukovec in Marija (Klara) Testen † 25. kimaveca; rajne tretjerednice sv. Trojiške skupščine: Mica (Frančiška) Lindič † 5. mal. serp., Jera (Frančiška) Rebolj † 22. vel. resp., Mica (M. D. Brezmad.) Golob † 16. kim., tretjerednik ravno te skupščine: Matevž (Frančišek) Podpadec † 2. kim.; goriške skupščine: Anton Bajt, brat Peter, novinec 3. r., vmerl v 66. letu svoje starosti, Elizabeta Marinič, sestra Klara, novinka 3. r. vmerla v 56. letu svoje starosti, Elizabeta Drius, sestra Marija Magdalena, novinka 3. r., vmerla v 70. leta svoje starosti.

Dalje se priporočajo tudi v pobožno molitev :

dolgo vže bolan duhovnik, da bi ga Bog na priprošnje Matere Božje sv. Antona in sv. Frančiška vslišal za vse, kar ga v devetdnevnih in vsakdanji molitvi v čast svetega Antona in svetega Frančiška prosi, posebno zato, da bi mogel kmalu vse dolžnosti svojega stanu opravljati;

dve tretjerednici, Terezija (Marija) Kajzar iz Trebelnega, ki že pet let, in Marija (Klara) Kos iz Šentjerneja, ki že devet let bolna leži;

neki tretjerednik se svojo družino v veliki stiski, dušnih in telesnih potrebah.